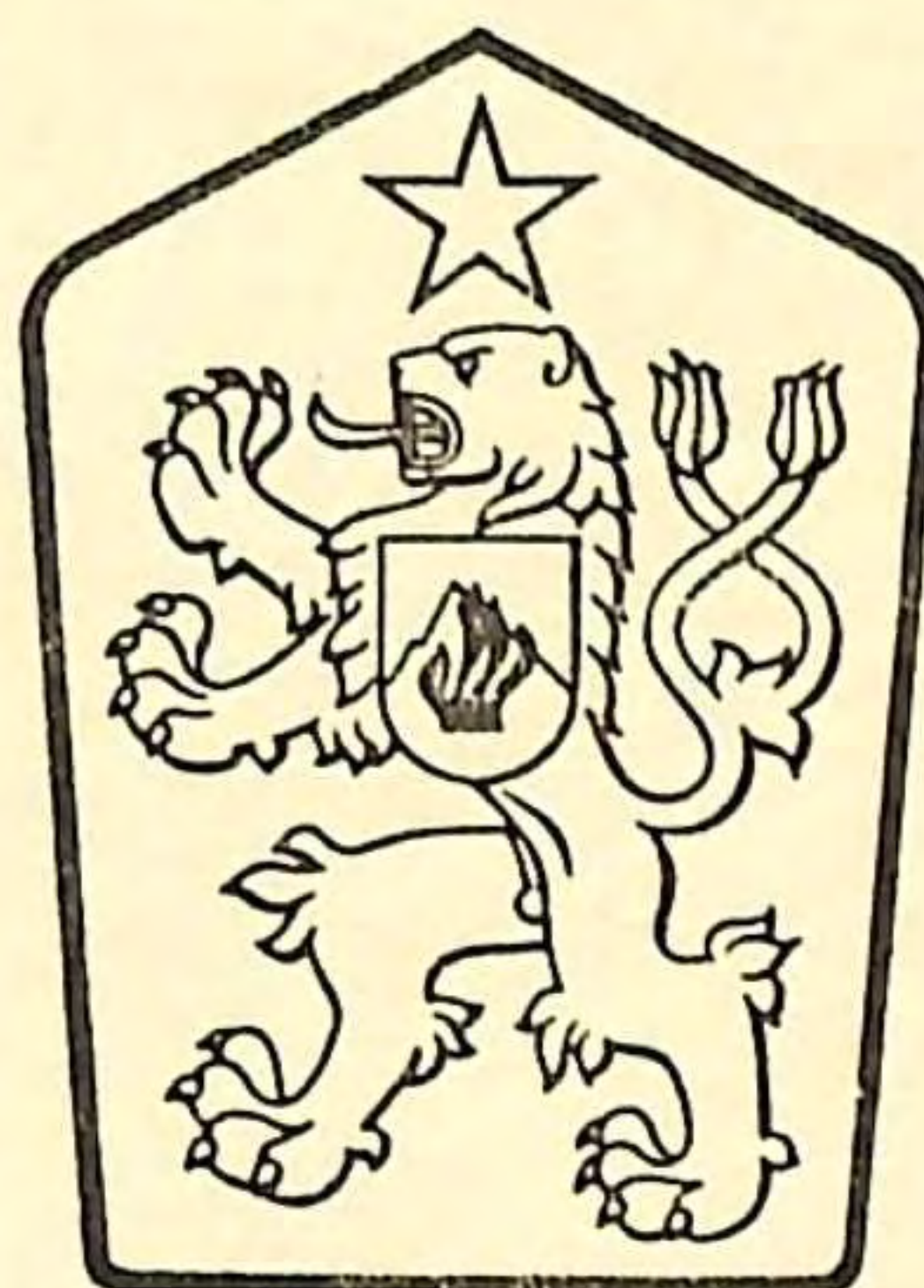

-92-
96

FEDERÁLNÍ
MINISTERSTVO VNITRA

Znalecký posudek

z oboru písmoznalecké expertizy

354/9

Vypracoval:

Jiří LAŠTOVKA
pošt.schr. 130/30

160 49 PRAHA 6

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Poštovní úřad Praha 6, schránka 130

V Praze dne 9. srpna 1989

Znalecký posudek

z oboru písmoznalecké expertizy

V trestní věci tr. činu pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr. zákona, byl Výzkumný ústav FMV požádán o vypracování znaleckého posudku z oboru písmoznalecké expertizy podle § 110 odst. 1, 2 tr. řádu.

V této trestní věci byly ke znaleckému zkoumání předloženy jako sporný materiál tyto písemnosti:

- I. - list papíru formátu A4 s ručně psaným textem začínajícím oslovením "Sašo..." a končícím "...palác?" (položka č. 28 dom. prohlídky u A. Vondry v bytě na adrese Praha 2, Trojanova 1);
- II. - dopis formátu A5 s obálkou, ručně psaný text začíná oslovením "Sašo..." a končí "...Hrádeček" s pozn. (pol. č. 9 domovní prohlídky u A. Vondry na adrese Praha 2, Trojanova 1);
- III.- list papíru formátu A4 s ručně psaným textem začínajícím slovy "Kdyby se..." a končící "...V.H!"

(pol. č. 1 domovní prohlídky u J. Křižana na adrese Praha 1, Navrátilova 16);

IV. - dopis - 7 listů formátu A4 se strojopisným textem s rukopisnými vpisy, text začíná oslovením "Milý příteli..." a končí "...Držte nám palce".

Jako srovnávací materiál byla použita fotokopie zkoušky písma Václava H a v l a, nar. 5.10.1936, vyhotovená pro znalecký posudek z oboru písmoznalecké expertizy pod naším číslem 181/9 dne 30.5.1979 v trestní věci představitelů tzv. VONS.

V posudku měly být zodpovězeny následující otázky:

- 1) zda předložený ručně psaný materiál, včetně vpisů do strojem psaného textu dopisu je způsobilý ke znaleckému zkoumání;
- 2) zda předložený materiál (rukopisy zaj. při domovní prohlídce) vykazují shodné znaky;
- 3) zda lze podle dříve vyhotovených znaleckých posudků a dokumentací určit osobu pisatele ručně psaných textů;
- 4) zda strojem psaný text dopisu (uvedeného pod č. IV) je vyhotoven na některém z psacích strojů, jejichž zkoušky písma jsou přílohou ke znaleckému zkoumání a vyhotovení znaleckého posudku pod naším číslem 355/9.

N á l e z :

Zkoumáním předložených ručně psaných textů byla nalezena naprostá shoda v technice psaní spontánním

rukopisem. Všechny tyto písemnosti jsou svým rozsahem i kvalitou vhodné a dostačující ke znaleckému zkoumání i stanovení jednoznačného závěru. Shoda byla nalezena i v písařských zvycích.

Písemnost obsahující strojopisný text je xerografickou kopií, která není zhotovena v poměru 1 : 1. Přesto lze určit použitý psací stroj (nikoliv však jeho znaky poškození) a nelze stanovit jednoznačný závěr.

Tato písemnost vykazuje použití jednoho psacího stroje československé výroby značky CONSUL, jehož klávesnice je osazena písmem PICA s roztečí 2,60 mm. Jedná se o stroj vyrobený v letech 1988-89. Porovnáním se zkouškami písma psacích strojů, předložených pod č. 11 k vyhotovení znal. posudku č. II, nebyla nalezena shoda ve skupinových znacích.

D ů k a z :

Technikou psaní u ručního písma rozumíme způsob psaní a tvarování jednotlivých písmen malé a velké abecedy, jednotlivých tahů a to u každého druhu písma.

Z tohoto hlediska byla nalezena shoda u ručního písma ze sporných písemností a zkoušky písma Václava Havla:

- a - jsou psána několika způsoby
- d - jsou ve spodní části značně rozevřená a nahoře mají smyčku
- j - jsou psána dole se smyčkou nebo jen s obloukem
- k - svým tvarováním neodpovídají školským předlohám
- m, n - jsou převážně psána s girlandovými oblouky místo arkádových

- p - počáteční tah je veden shora dolů a písmena jsou nahoře značně rozevřená
- r - jsou psána s kličkou vybočující doleva
- s - jsou použita z perličkového písma
- t - některá písmena jsou použita z perličkového písma
- v - jsou použita z perličkového písma
- y - jsou ve spodní části psána často jen s obloukem nebo i bez oblouku
- z - jsou psána ve tvaru podobajícím se číslici - 3 -.

Písařskými zvyky rozumíme takové, které si pisatel vytváří sám nebo je přebírá od jiných osob, blízkých jeho okolí.

V tomto případě lze za písařský zvyk považovat přechod z diakritického znaménka (háček či čárka nad písmenem) na následující písmeno.

Skupinovými znaky u psacích strojů rozumíme takové, které vznikají při výrobě (značka, model, velikost a druh písma, jeho rozteč a případné přetypování na přání zákazníka).

Z tohoto hlediska nebyla nalezena shoda mezi psacím strojem značky CONSUL, použitým k napsání sporné písemnosti uvedené pod č. IV a zkouškou písma psacího stroje zn. CONSUL v.č. 7 222 283145 Jana Urbana (srov. mat. znal. posudku II.).

Z á v ě r :

Zkoumáním a vzájemným porovnáváním písemností sporného materiálu a zkoušky písma V. Havla z r. 1979

jsme dospěli k závěru :

- Ad 1: předložené písemnosti sporného materiálu uvedené pod č. I. - III. jsou způsobilé ke znaleckému zkoumání, sporná písemnost č. IV je xerografickou kopií a ta je ke zkoumání méně vhodná;
- Ad 2: předložený sporný materiál (zajištěné rukopisy) vykazují jednoznačně rukopis jedné osoby v celé šíři znaků, ručně psané vpisy pravděpodobně patří téže osobě;
- Ad 3: ruční písmo ze sporných písemností uvedených pod č. I. - III. je totožné s rukopisem Václava Havla;
- Ad 4: použitý psací stroj není totožný s psacím strojem, jehož zkouška písma je předložena jako srovnávací materiál uvedený pod č. 11 (CONSUL v.č. 7 222 283145 Jana Urbana) ve znaleckém posudku II č. 355/9.

Znalecký posudek byl vypracován za použití dostupných metod a prostředků známých v expertizní činnosti a k tomu kvalifikovanými experty.

Ze sporných písemností a fotokopie zkoušky písma Václava Havla jsme pořídili dokumentaci, ve které jsme červeně vyznačili některé shodné identifikační znaky tak, aby byly i laicky kontrolovatelné.

Dokumentace je připojena ke znaleckému posudku.

Znalecký posudek je vypracován na 6 (šest) listech papíru formátu A4.

V Praze dne 9. srpna 1989

Vypracoval:

Jiří Laštovka
Jiří LAŠTOVKA

N á č e l n í k :

O. Baxa
JUDr. Otomar B A X A

Sato,

je dost rozsáhlé mínění,
že některá věť je dohromady
ten chart nebo že to charta
organizuje. Snad z glo
dohře, když ch yalala
document, u němž z reka,
že to je všeobecně občanská
věc, kterou podepisuje
každý za sebe jako občan
a kterou dodatečně
podporily některé nezávislé
iniciativy vlastním pod-
pisem stanností. A
že CH to také podporuje,
protože to je v souladu
s jejími cíly a ideály.

Uvažte to -
Hlasy -

veřejně

P.S. Jak se k tomu
staví arcibiskupský palác?

Expres!

Pau

Saša Vondra

Bude-li čas, dám ti tajně a jen 9. 1
ve svém ště včíst frankfurt
ně, kterou jsem dnes v ústi
Sašo, napísal. Budeš zvedat
na Tmí' nažor -

as jsem ti v tom zmatku
zapomněl říct, že dorazím
do Prahy 31. 7 kolem 12:00
a že 8 glo tajně, když -
maš-li čas a jsi-li v Praze -
v tu dobu ke mně přišel,
abychom se dovoluvali o
všelijakých věcech od 21.
srpna až po tu debatu
s LM (v úž' uke nevěřím!)
od Atlantism až nevíu po
co. Když se toho pořád tolik
dělje!

zdraví
Saša Vondra
25.7.89
P.S. Dokument o terorismu je moc dobrý!!

Janek

25/7/89/Hradec

P.S. Dokument o terorismu je moc dobrý!!

Ve sv. Ev. ho čefli bez dvou oznamů. Štefka jsk je vy melo omi 2. 1

Kdyby se našel nějaký
nadšenec - dobrovolník,
že s dobrě, kdy s před-
vezme celý sborník o
Natolika věřících.

- 1) Text povolání
- 2) Důležité články o něm. (LN)
- 3) Zahranicní publicita.
- 4) Seznam signatářů.
- 5) Výběr sympatizujících
dopisů - resp. recenze
s ukázkami.
- 6) Články v našem tisku
(hlavně krajské a
okresní noviny - to je
velmi zajímavé)
- 7) Výběr negativních
dopisů - resp. recenze
s ukázkami.
- 8) Politologická analýza
celé věci.
- 9) Interní a pro veřejné
informace o sankcích.

Atd.
atd.

Terminovat to třeba k 1.
září a vydat v samizdatu
(pro historii).

našel se se změk, schopný
se tomu ulehčit? (Plný úvazek)

To celé je mámet k úvaze -

V. H.

Milý příteli,

především Vás prosím, abyste si z důvodů, které pochopíte, celý tento text nahrál.

Využíváme Vaší nabídky, že se ujmete tentokrát dost náročného úkolu postarat se kompletně o zahraniční publicitu textů, který Vám přečteme, a to v duchu informační strategie, na které jsme se - opření o všechny dosavadní zkušenosti - dohodli jako na optimální. Budou-li v tom, co vám navrhneme, nezvykle konkrétní náměty či přání, bude to mít svůj dobrý důvod a prosíme tudíž všechny zainteresované, aby nebyli dotčeni dojmem, že se chceme ujmout řízení jejich vysílaček.

A teď pár slov o smyslu celé věci, jednak pro vaši informaci a pro informaci ostatních zainteresovaných, jednak jako podklad pro eventuelní vlastní komentáře celé věci.

Jde o provolání, kterým by mělo prozatím vyvrcholit údobí probouzení zdejší veřejnosti, jak se projevilo v četných podpisových akcích v době mého uvěznění. Na rozdíl od nich by už nemělo jít o pouhý sebeobránný reflex společnosti proti konkrétnímu bezpráví, ale o jakousi všem přijatelnou elementární artikulaci politického mínění společnosti. Na rozdíl od předchozích peticí jde o věc obecně občanskou, může to podep některých sat kdokoliv, není to tedy iniciativa kulturních či vědeckých pracovníků, ani iniciativa té či oné disidentské skupiny, ale je to věc všech. Představujeme si, že to bude trvale otevřeno k podepisování všem občanům, tedy že půjde o permanentní a doufejme masovou věc, cosi jako národní referendum, cosi, co by mohlo připomínat 2000 slov v roce 1968, což je ostatně naznačeno i v názvu provolání. Masovost dalšího podepisování je bezprostředně závislá na informační strategii, proto se tentokrát, jak jsme se už zmínili, chceme do způsobu publikování a připomínání tohoto provolání plést víc než je dosud zvykem. Teď vám přečteme text sám a pak budeme pokračovat v tomto dopise a budeme už mluvit o konkrétních věcech.

/následuje čtení provolání "Několik vět"; číst i odstavce, interpunkci atd./

Tento text je přísně embargován do čtvrťka 29. června do 18. hodin. Od této chvíle by měly čs. vysílačky oznamovat jeho

105
107

existenci přímo ve zprávách a ~~podle~~ (ho) pak celý číst jako nejdůležitější věc svých programů, což se týká především pořadu Událostí a názory v RFE, ale což bychom samozřejmě uvítali i u BBC a VofA. Za textem samotným by mělo následovat toto:

zhruba

Toto provolání, které nedávno v Praze vzniklo a které je trvale otevřeno k dalšímu podepisování ~~všem~~ všem čs. občanům bez rozdílu povolání atd., podepsalo k tomuto dni 1800 československých občanů. Mezi nimi jsou například: Lubomír Jašek, dělník; Jana Petrová, knihařka; Hana Zagorová, zpěvačka; Hana Ponická, spisovatelka; Václav Slavík, politik; doc. MUDr. Jaroslav Skála, psycho-terapeut; Michaél Kocáb, hudebník; ~~BA~~ Ladislav Hejdiánek, filozof; Oldřich Provazník, frézař; Josef Kemr, herec; RNDr. Vladimír Fučík, biolog; Antonín Machuta, lesník; Ivan Hoffman, písničkář; Augustin Navrátil, železničář; Olbram Zoubek, sochař; Jiří Suchý, básník a zpěvák; Jaroslav Šabata, politolog; profesor PHDr. Petr Sgall Dr. Sc. /?/, lingvista; Václav Havel, spisovatel; Čestmír Suška, sochař; Miloš Fišer, soustružník; Jiří Menzel, režisér; arch. Ing. Miroslav Masák, architekt; Ludvík Vaculík, spisovatel; Saša Vondra, publicista; Daniela Kolářová, herečka; PHDr. Čestmír Císař, politik; Otakar Tesař, nástrojař; Jiří Křižan, scenarista; Emanuel Mandler, historik; Boleslav Polívka, herec; Petr Uhl, novinář; Karel Steigerwald, dramatik; Václav Malý, katolický kněz; Jiří Dienstbier, novinář; PHDr. Josef Hanzal, Dr. Sc. /?/, Jiří Bartoška, herec; Jiří Kuba, dělník; Václav Benda, katolický filozof; Vladimír Merta, písničkář; arch. Ing. ? Malátek, architekt; Zvonimír Šorm, evangelický vikář; Karel Machek, dělník; prof. Ing. Věněk Šilhán, ekonom; Ján Čarnogurský, právník; Milan Hlavsa, hudebník; Stanislav Devátý, technik; MUDr. Milena Černá, lékařka; Tomáš Hradílek, dělník; , generál ve výslužbě; Viktor Parkán, horník. Toto provolání bylo dne 29. června odevzdáno ČTK a dalším agenturám a sdělovacím prostředkům. Podpisy je možno předávat či zasílat dosavadním signatářům anebo na tyto adresy: Stanislav Devátý, Revoluční 312/1285, 760 01, Gottwaldov; Václav Havel, Engelsovo nábřeží 78, 120 00, Praha 2; Jiří Křižan, Navrátilova 16, 110 00, Praha 1; Saša Vondra, Trojanova 1, 120 00, Praha 2.

Tolik pokud jde o ~~v~~ čtvrtek. V pátek bychom byli rádi, kdyby celý text provolání vyšel ne-li v několika, tak aspoň v jednom

herečka; Radovan Kadlec, student; Pavel Šmok, choreograf; Jozef Jablonický, historik; František Pavlíček, spisovatel; Viktor Karlík, výtvarník; Anežka Hrubá, učitelka; ~~Karel~~ profesor Ing. Vojtěch Mencel Dr. Sc., historik; Jaroslav Veis, spisovatel; Alois Švehlík, herec; Ondřej Konrád, hudební publicista; Karel Kraus, dramaturg; Jiří Černý, hudební publicista; Martin Stropnický, herec; Eva Svobodová, dělnice; Jiří Bulis, hudební skladatel; Ivan Rajmont, režisér; Jan Hruška, mechanik; David Matásek, herec; Miroslav Krobot, režisér; Pavel Dostál, chemik.

Ve středu 5. července, jak už zmíněno, jsem k dostižení telefonem v pražském bytě. Prosil bych brzy po dvanácté zavolat kvůli jinému důležitému textu. ~~Na seznamu jmen, který jsem vám poslal, budu určitě věšet, takže~~
~~prosím, aby se k němu připojili všichni, kteří~~ kolem 14.00 ~~volat k nám, telefonujeme~~ máme podpisy, co je nového, nadiktujeme další várky podpisů dopředu, přečtete případně celé seznamy, bude-li to někdo chtít a potřebovat. Před tímto termínem nechceme z určitých důvodů celé seznamy do telefonu číst.

Mezipoznámka k výběru jmen, která mají být v jednotlivých várkách uvedena: při výběru přihlížíme k mnoha zřetelům. První zřetel: neustále kombinujeme zástupce různých složek společnosti, to znamená například: známí umělci, neznámí dělníci, disidenti různé orientace angažovaní v různých nezávislých iniciativách, lidé různých profesí, komunisté i katolíci, lidé zakázaní i povolání atd. atd., to vše schválně smícháno do matoucí směsice. Druhý zřetel: přihlížíme k tomu, které jméno oslovuje tu kterou vrstvu společnosti. Mnoho jmen je vám a vůbec venku ~~známých~~ zcela neznámých, ale tady za nimi jdou a se k nim vztahují velké sociálně-kulturní vrstvy, subkultury či věkové vrstvy a mezivrstvy. Nemá smysl teď a zde zdržovat výkladem, kdo má v kterých prostředích autoritu a proč ji má; v tom je nám prostě třeba věřit. Budeme se snažit i dál vybírat jména sami; pokud to z nějakých důvodů nepůjde, ale venku budou kompletní seznamy signatářů, prosíme, aby při výběru čtených jmen byli trvale kombinováni lidé známí či slavní s lidmi neznámými; chceme tím zdůrazňovat všeobecnost a občanskost celé věci; nejde o manifest hvězd, ale o stanovisko občanů této republiky.

ZKOUŠKA PÍSMÁ

~~kyprás!~~
~~Dopravní~~
~~Dopravnice!~~

Pan
Václav Slavil,

K. Věsta
Trutnov

542 41

Odes.: V. Slavil, Ruzyně

Dalsí atentát spáchali zatím
neznámí teroristé v Madridu.
Při výbuchu silné nálože, kterou
umístili v jedné kavárně ve středu
města, bylo v sobotu večer osm
osob zabito a dalších téměř 40
zraněno, z toho 20 těžce.

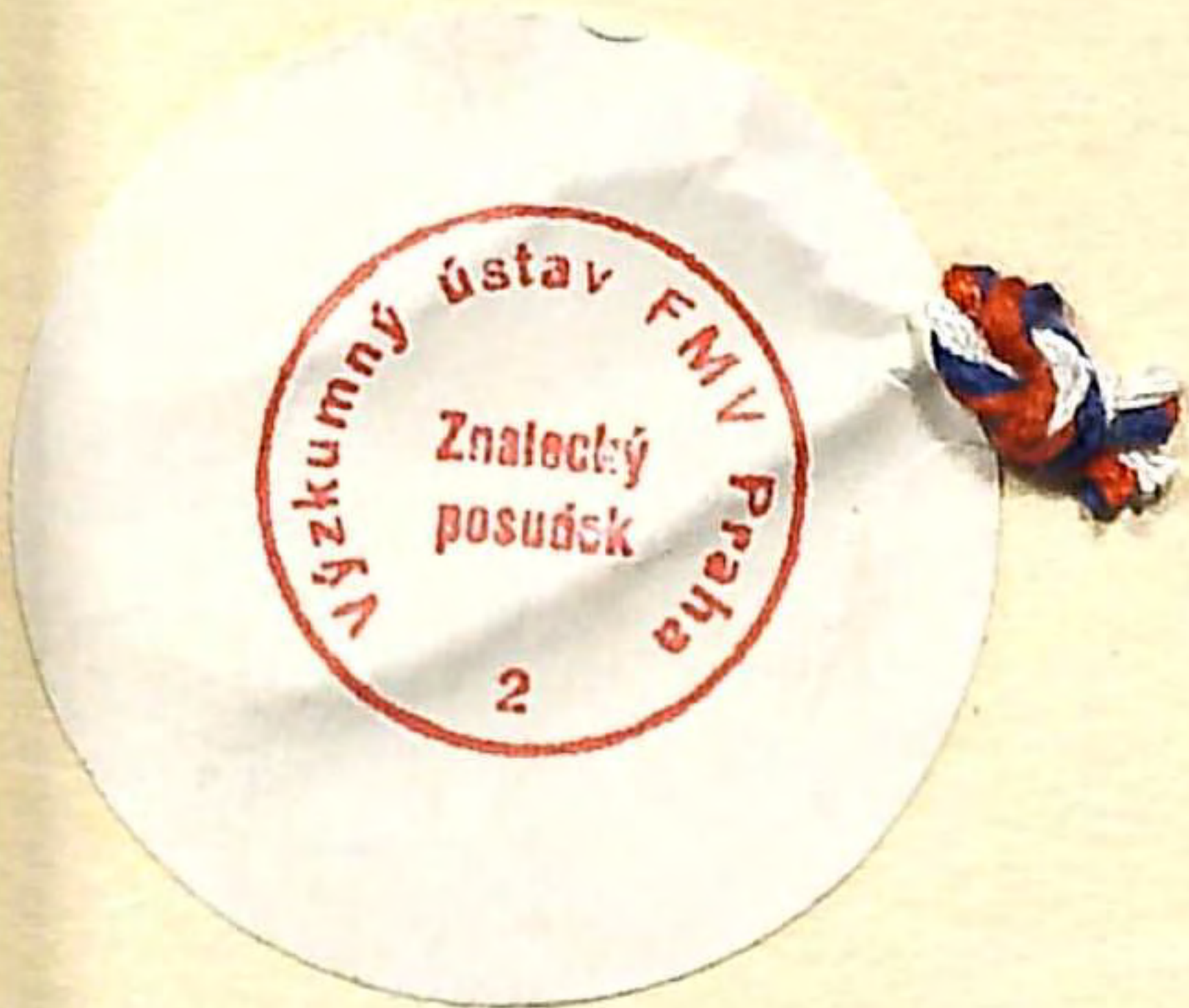
KOMUNISTICKÁ STRANA
ŠPÁNĚLSKÁ UVEŘEJNILA
V MADRIDU PROHLÁŠENÍ,
VE KTERÉM POZKONĚ
ODSOUDILA PATEČNĚ ATENTÁT,
PŘI NĚMŽ ZAHYNUL GENERÁL
LUIS GOMĚS HORTIGELA A JEHO
POBOČNÍK.

Organováno vismozvalcem

Václav Jemel

Narodil jsem se T. 20. 1936 v Praze.
 Po střední škole jsem nastoupil do
 zeměměřičství jako laborant; je
 jsem zaměstnan 4 roky, zároveň jsem
 absolvoval večerní gymnázium. Pak
 jsem studoval dva roky na ekonomické
 fakultě ČVUT a v roce 1957 jsem
 šel na vojnu. Ukončil jsem v roce 1959
 v Praze, začal jsem pracovat jako
 jevištní technik v Divadle ABC a
 od roku 1960 v Divadle na Zbraslavi,
 kde jsem se zaměstnal postupně jako
 technik, omětkovač, tajemník, lektor a
 dramaturg. Od roku 1968 (s výjimkou
 roku 1974) jsem jako spisovatel, tj.
 svobodně povolání (bez zaměstnání
 vedleho úmění).

Václav David

Sato,

je dost rozšířené mínění,
že několik vět je dohromadu -
tem charty nebo že to charta
organizuje. Snad z glo
dobré, když ch yelala
document, u němž z rekla,
že to je všeobecně občanská
věc, kterou podepisuje
každý za sebe jako občan
a kterou dodatečně
podporil, některé nezávislé
iniciativy vlastních pod-
míněnými stanovisky. A
že CH to také podporuje,
protože to je v souladu
s jejími cíly a ideály.

Uvažte to -
Hlas -

basek

P.S. Jak se k tomu
staví arcibiskupský palác?

-112-116

Expnēs!

Pau

Saša Vondra

Bude-li čas, dám ti tajně a jen 9. 11. 89
ve svém ště včíst Frankfurt
ně, kterou jsem dnes v ústi
neprel. Budu zvědat
na Tmí' názor -

Sašo,

asi jsem ti v tom zmatku
zapomněl říct, že dorazím
do Prahy 31. 7. kolem 12:00
a že z jeho faju, když -
maš-li čas a jsi-li v Praze -
v tu dobu ke mně přišel,
abychom se domluví o
všelijakých věcech - od 21.
srpna až po tu debatu
s LM (v úž uve nevěřím),
od Atlantisu až nevěřím po
co. Vždyť se toho pořád tolik
děje!

Zdraví ze
varek

25/7/89/Hradec
P. S. Dokument o terorismu je moc dobrý!!
Ve sv. tv. ho čteš bez dvou odstavců. Šterli je je vz nelbo omi. 2. 11. 89

P.S. Dokument o terorismu je moc dobrý!!

-113-117
II.

-112-116

Expres!

EXPRES

└ Pau
Sara Vondra
Trojanova 1
PRAHA 2

1 2 0 0 0 III

Bude-li čas, dám ti tajně a jen 9. 11. 89
ve svém žití nečíst frankfurt^{MT}
něc, kterou jsem dnes v uzi
naprel. Bude zvedan
na Tm's názor -

Saso,

asi jsem ti v tom zvatku
zapomněl říct, že dorazím
do Prahy 31. 7. kolem 12:00
a že z žlo faju, když -
maš-li čas a jsi-li v Praze -
v tu dobu ke mně přišel,
abychom se domluvíli o
všelijakých věcech - od 21.
srpna až po tu debatu
s LM (v uzi uve nevěřímu),
od Atlantism až nevím po
co. Vždyť se toho pořád tolik
děje!

Zdraví ze
varek
25/7/89/Hádce
P.S. Dokument o terorismu je moc dobrý!!

Ve sv. Ev. ho čteš bez dvou odstavců. Srdli je se vz nebo omi. 2.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the envelope.]

Kdyby se našel nějaký nadšenec - dobrovolník, jehož dobré, když před-
vezme dýštal sborník o
Některá užití.

- ① Text povolání
- ② Důležité články o něm. (LN)
- ③ Zahranicní publicita.
- ④ Seznam signatářů.
- ⑤ Výběr sympatizujících dopisů - resp. recenze s ukázkami.
- ⑥ Články v našem tisku (hlavně krajské a okresní úrovni - to je velmi zajímavé)
- ⑦ Výběr negativních dopisů - resp. recenze s ukázkami.
- ⑧ Politologická analýza celé věci.
- ⑨ Interní a pro veřejné informace o sankcích.

Atd.
atd.

Terminovat to třeba k 1. září a vzít v samizdatu (pro historii).

Našel se se zmetek, schopný se tomu věnovat? (Plný úvazek)

To celé je mámet k úvaze -
V. H.